

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Na temat szczepień powstało wiele mitów

Debata na temat szczepień, prowadzona często przy użyciu zmanipulowanych statystyk i dowodów anegdotycznych, przyczyniła się do powstania wielu mitów oraz przekonań rażąco fałszywych - argumentuje portal „Po prostu nauka” Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Portal przedstawia sześć najczęściej występujących mitów podkreślając, że posługują się nimi tzw. ruchy antyszczepionkowe. Wykorzystuje się je do podsycania nieufności wobec szczepień i negowania korzyści jakie one dają; dąży się też do rewizji polityki szczepień. Odnosząc się do poszczególnych mitów autorzy opracowania Magdalena Kozela i Michał Zabdyr-Jamróż powołują się na najnowsze doniesienia naukowe.

Mit 1: Upowszechnianie się chorób cywilizacyjnych wynika z częstszego stosowania szczepień

Wiele chorób cywilizacyjnych, takich jak schorzenia serca, cukrzyca oraz reumatyzm, wynika z tego, że żyjemy dłużej. A przyczyniło się do tego wyeliminowanie wielu zabójczych chorób zakaźnych. Wiele rzetelnych badań naukowych wskazuje wyraźnie na brak związku podawania szczepień z zapadalnością na choroby cywilizacyjne.

Mit 2: Szczepionki powodują autyzm

Objawy ze spektrum autyzmu diagnozowane są w wieku, w którym zwykle podaje się dzieciom szczepionki. Tymczasem rzetelność ekspercka domaga się ostrożności w wyciąganiu pochopnych wniosków z jakichkolwiek pojedynczych badań, szczególnie tych sensacyjnych - podkreślają autorzy raportu. Zaznaczają, że badania indywidualnych osób w różnych grupach są niewystarczające, gdyż mogą wykazywać przypadkową koincydencję za związek przyczynowo-skutkowy.

Przykładem jest słynny artykuł Andrew Wakefielda z 1998 r. opublikowany na łamach prestiżowego pisma „Lancet”. Zawierał on opis związku między występowaniem u dzieci autyzmu a stosowaniem trójskładnikowej szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce (tzw. szczepionka MMR). W 2004 r. dziennikarskie śledztwo Briana Deera z „Sunday Times” wykazało, że wyniki te były nieprawdziwe. W 2010 r. „Lancet” wycofał artykuł Wakefielda, a on sam otrzymał zakaz wykonywania zawodu na terenie Zjednoczonego Królestwa.

Mit 3: W innych krajach nie ma obowiązku szczepień, więc i w Polsce nie jest potrzebny

To prawda w niektórych krajach szczepienia nie są obowiązkowe, a wyszczepialność (czyli odsetek populacji zaszczepionej) sięga 95-99 proc. Przykładem są kraje skandynawskie. Są jednak też i takie kraje jak Francja, gdzie pomimo obowiązku odsetek osób zaszczepionych jest dużo poniżej progu tzw. odporności zbiorowiskowej. Odporność zbiorowiskowa (lub „stadna”) to sytuacja, w której nie dochodzi do zarażenia tych, którzy nie mogą być zaszczepieni, ponieważ jako zaszczepieni nie chorują ci, którzy mogliby ich zarazić.

Nie znaczy to, że obowiązek szczepień nie jest potrzebny i bez niego byłoby lepiej, jest raczej prawdopodobne, że byłoby jeszcze gorzej. Zniesienie tego obowiązku może tylko pogorszyć sytuację, szczególnie że towarzyszy mu szkodliwa dezinformacja zamiast sensownej polityki zdrowotnej (np. edukacji o ryzyku chorób zakaźnych i bezpieczeństwie szczepień).

Zarzuca się, że obowiązek szczepień narusza prawo do poszanowania życia prywatnego zawarte w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Stanowisko takie jest kompletną nieprawdą – twierdzą autorzy opracowania. Opiera się na rażąco fałszywych odwołaniach do faktycznych postanowień Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (więcej na temat tych manipulacji przeczytać można w analizie uzasadnienia odrzuconego przez Sejm projektu ustawy znoszącej obowiązek szczepień).

Mit 4: Szczepienia są szkodliwe dla wcześniaków

Szczepienie dzieci urodzonych przedwcześnie powinno odbywać się zgodnie z ich wiekiem chronologicznym, liczonym od momentu narodzin. I jest im wręcz niezbędne. Wcześniaki szczególnie

potrzebują uodpornienia ze względu na nie w pełni jeszcze ukształtowany układ odporności. Mają mniej przeciwciał przekazanych od matki przez łożysko oraz mniej rozwiniętą odporność na poziomie komórkowym, co oznacza, że są bardziej narażone na choroby zakaźne niż dzieci urodzone w terminie.

Dzieci urodzone przedwcześnie mają wyższe ryzyko zachorowania na takie choroby jak inwazyjna choroba pneumokokowa czy krztusiec, które są dla nich śmiertelnym zagrożeniem. Tymczasem szczepienie przeciw tym chorobom jest skuteczne i obniża ryzyko zachorowania zarówno u wcześniaków, jak i u dzieci urodzonych o czasie. Wcześniaki są też bardziej narażone na powikłania pogrypowe, ale chroni przed nim szczepienie przeciwko grypie.

Mit 5: Małe dzieci są zbyt obciążane szczepieniami

W pierwszym dniu po urodzeniu układ oddechowy i pokarmowy, a także skóra dziecka kolonizowana jest przez ogromną liczbę drobnoustrojów. Od tego momentu układ immunologiczny dziecka zaczyna się uczyć walki z zagrożeniami z zewnątrz, co umożliwi mu przeżycie w przyszłości. Szacuje się, że na 1 cm kw. zdrowej skóry przypada ok. 1000 bakterii, a w 1 g ludzkiej śliny jest ich ok. 100 mln. Biorąc pod uwagę sposób funkcjonowania małych dzieci – w szczególności w grupie rówieśniczej, na placu zabaw, w żłobku czy przedszkolu – ich narażenie na ogromne ilości antygenów jest całkowicie normalne. Tymczasem przeciętna szczepionka dla małego dziecka zawiera od kilku do kilkunastu antygenów.

Wyniki badań opublikowane w marcu 2018 r. na łamach czasopisma naukowego „Journal of American Medical Association” (JAMA) wskazują, że podawanie wielu szczepionek w pierwszych dwóch latach życia dziecka nie ma negatywnego wpływu na jego układ immunologiczny. Autorzy policzyli całkowitą liczbę antygenów w szczepionkach, które otrzymywały badane dzieci w ciągu pierwszych 23 miesięcy życia, następnie porównali liczbę podanych antygenów pomiędzy dziećmi w wieku 2-4 lata, u których doszło do rozwoju infekcji (przed którymi nie chronią szczepionki), oraz losowo wybranych dzieci w tym wieku, które nie chorowały. Skumulowana liczba antygenów nie różniła się istotnie pomiędzy tymi grupami dzieci. Nie stwierdzono zatem związku szczepień z późniejszym rozwojem innych infekcji.

Mit 6: Stanowisko antyszczepionkowców oparte jest na dużej wiedzy

Organizacje antyszczepionkowe często wykorzystują pojedyncze przypadki dla zilustrowania negatywnych zjawisk (tzw. dowód anegdotyczny) i wywołują silne emocje. Przyciągają w ten sposób uwagę i są zrozumiałe dla przeciętnego człowieka. Najczęściej jednak nie są to informacje pochodzące od profesjonalistów medycznych, a jedynie amatorów-samouków. Osoby te nie znają szerszego kontekstu danej kwestii i wyszukują tylko tę wiedzę, która jest zgodna z ich uprzednimi poglądami. Prostota i jednoznaczność przekazu wynika z tej stronniczości, ale też i dystansu do eksperckiego żargonu – jego niepełnego zrozumienia lub ewidentnej instrumentalizacji.

Rzetelna wiedza naukowa, pochodząca z wiarygodnych źródeł, rzadko jest aż tak jednoznaczna czy sensacyjna. Jest rezultatem syntezy licznych badań przeprowadzonych przez rzesze badaczy na przestrzeni wielu lat. Badania te są żmudne, przeprowadzone według metod, które mają za założenia zdusić stronniczość i emocjonalne czy finansowe motywacje. Przygotowanie dla laików (do których należą także eksperci z innych dziedzin) rzetelnej informacji o rezultatach tych badań to wysiłek porównywalny do tłumaczenia z obcego języka – wymaga dobrego opanowania żargonu eksperckiego danej dyscypliny i umiejętności przełożenia go na język naturalny. Wiele terminów języka naukowego – brzmiących identycznie jak słowa powszechnie używane w mowie potocznej – ma konkretne techniczne znaczenie, czasem wyraźnie odmienne od tego naturalnego. Wszystko to sprawia, że do interpretacji nawet prawdziwej wiedzy naukowej przez laików może się wkraść wiele błędów,

przeinaczeń i uprzedzeń.

Niedawno opublikowano ciekawe wyniki badania, którego celem była ocena związku wiedzy oraz opinii na temat schorzeń ze spektrum autyzmu z działalnością w zakresie polityki szczepień. Wykazano w nim występowanie zjawiska psychologicznego zwanego efektem Dunninga Krugera. Polega ono na tym, że osoby niewykwalifikowane w jakimś obszarze mają tendencję do przeceniania swoich umiejętności w tym zakresie, podczas gdy osoby wysoko wykwalifikowane wykazują czasem nadmierną ostrożność. Zaobserwowano to w odniesieniu do laików wypowiadających się o relacji między szczepieniami a przypadłościami ze spektrum autyzmu. Udowodniono też, że nadmierna pewność siebie ma ważne implikacje dla polityki dotyczącej szczepionek. Ludzie, którzy uważają, że wiedzą więcej niż profesjonaliści medyczni, w mniejszym stopniu popierają politykę proszczepionkową i wspierają udział osób niebędących ekspertami w procesie tworzenia przepisów w zakresie szczepień. Większość Polaków rozumie jednak potrzebę i korzyści ze szczepień ochronnych.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/30857.html>

21-05-2026

[Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#)

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

[Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#)

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

21-05-2026

[Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#)

Bez zapylaczy nie ma części produkcji żywności.

21-05-2026

[Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni](#)

Elektrodę, która przepuszcza aż 94 proc. promieniowania podczerwonego.

21-05-2026

[Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

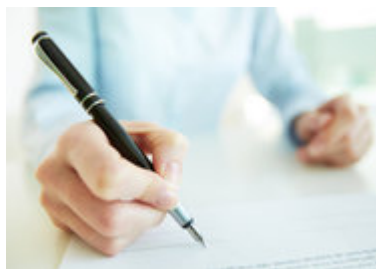
To wynik badania, w którym brało ponad tysiąc par matka-dziecko.

21-05-2026

[Problemy ze snem związane z ryzykiem choroby Alzheimera u kobiet](#)

Informuje „Journal of Prevention of Alzheimer's Disease”.

21-05-2026

[Zespół policystycznych jajników zmienił nazwę](#)

Informuje "The Lancet".

Informacje dnia: [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz to tylko pośrednik](#) [Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#) [Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk](#) [Powstała niewidzialna elektroda dla podczewieni](#) [Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz](#)

[to tylko pośrednik Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej Kleszcz to tylko pośrednik Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy Przyszłość pszczół zależy od ochrony ich naturalnych siedlisk Powstała niewidzialna elektroda dla podczerwieni Choroby serca mogą zaczynać się już w czasie życia płodowego](#)

Partnerzy